

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8C/219/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316205019
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5316205019.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanej D. K., N.. X.X.XXXX, B. XXX o zaplatenie 1 923,58 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 86,89 € od 18.3.2016 do zaplatenia z a m i e t a .

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa na základe skutočností uvedených v žalobe zo dňa 23.6.2016, doručenej súdu dňa 27.6.2016, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 1 923,58 € spolu s vyčísleným úrokom z úveru vo výške 86,89 €, vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 0,78 €, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 1 923,58 € od 18.3.2016 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 86,89 € od 18.3.2016 do zaplatenia a nahradiť trovy sporového konania.

2. Súd prvej inštancie prvýkrát rozhodol o žalobe rozsudkom č. k. 8C/219/2016-41- zo dňa 2.5.2018, v spojení s opravným uznesením č. k. 8C/219/2016-72- zo dňa 21.2.2019, tak, že prvým výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.923,58 € spolu s úrokom z úveru vyčísleným ku dňu 17.

3. 2016 vo výške 86,89 € a úrokom z omeškania vyčísleným ku dňu 17. 3. 2016 vo výške 0,78 € a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.923,58 € od 18. 3. 2016 do zaplatenia, v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol a tretím výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Na odvolanie žalobcu proti II. výroku Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, rozsudok súdu 1. inštancie v napadnutom výroku II, i v naň nadväzujúcom výroku III., uznesením č. k. 11Co/128/2019-78- zo dňa 27.6.2019 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. V závere poukázal na to, že sa nestotožnil s výkladom prvoinštančného súdu, týkajúcim sa zákonného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSU), podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere má obsahovať okrem všeobecných náležitostí aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom. Poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR. Dospel k záveru o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, najmä vo vzťahu k jeho záveru o absencii zákonnej náležitosti zmluvy o úvere, pre ktorú sa podľa zákona úver hodnotí za bezúročný a bez poplatkov.

4. Súd prvej inštancie, cítiac sa byť viazaný závermi odvolacieho súdu, nárok žalobcu v zostávajúcej časti (časti zamietnutej - predstavujúcej úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 86,89 € od 18.3.2016 do zaplatenia) znova prejednal a rozhodol.

5. Po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu žalobca na zostávajúcej časti žaloby zotrval. Doplnil aj skutkové tvrdenia ohľadne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSU, pre absenciu ktorej súd prvej inštancie vyhodnotil úver poskytnutý žalobcom žalovanej ako bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná zostala nečinná, k záverom odvolacieho súdu sa nevyjadřila.

6. Súd nariadil na prejednanie zvyšku predmetu sporu pojednávanie, ktoré vykonal v neprítomnosti strán, v súlade s § 178 ods. 2 CSP a § 180 CSP, vo veci vykonal znova dokazovanie oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, najmä úverovou zmluvou č. 188214 čl. 4, všeobecnými obchodnými podmienkami účinnými od 20.1.2015 čl. 6, a účinnými od 15.12.2014 čl. 11, účinnými od 1.4.2016 čl. 19, druhou upomienkou čl. 13, výzvou na predčasné splatenie úveru čl. 14, tabuľkami - prehľadom splácania čl. 15 až 17, sadzobníkom poplatkov čl. 18.

7. Zaoberal sa časťou pôvodne uplatneného nároku, ktorá zostala predmetom konania. Tento predmet tvoril úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov z úveru vyčíslených v žalobe vo výške 86,89 € od 18.3.2016 do zaplatenia. Vychádzajúc zo záverov odvolacieho súdu, v nadväznosti na ktoré možno zmluvu považovať za zmluvu obsahujúcu všetky zákonom predpísané náležitosti, v dôsledku čoho úver nemožno hodnotiť ako bezúročný a bez poplatkov, má žalobca nárok na zmluvný úrok z úveru, i na poplatky. V tomto smere súd prvej inštancie žalobe už v prvom rozsudku vyhovel. Predmetom sporu však zostal sankčný úrok z omeškania z už uplatnených a už i súdom priznaných zmluvných úrokov.

8. Súd žalobu v tejto zostávajúcej časti však nepovažoval za dôvodnú, z iných dôvodov, než tých, ktorými sa už súdy oboch inštancií zaoberali. Je nepochybné, že veriteľ má nárok na riadne dojednané úroky z úveru, avšak len do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Zmluvný úrok je totiž odplata za užívanie požičanej sumy, je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky (teda spolu s istinou). Doba splatnosti zmluvného úroku sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. V súlade s ustanovením § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka je teda záväzok platiť úroky splatný so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak je teda záväzok vrátiť peňažné prostriedky splatný ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti, k rovnakému dňu je splatný aj záväzok platiť dohodnuté úroky. Obchodný zákonník rozlišuje splatnosť úrokov v závislosti od splatnosti istiny úveru, od spôsobu splatenia istiny úveru, t. j. je jednorázovo alebo v splátkach. Celková suma zmluvných úrokov však musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Úroky do vrátenia peňažných prostriedkov je dlžník povinný zaplatiť len v prípade, ak je oprávnený súčasne vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Na základe uvedeného by patrili žalobcovi ako veriteľovi zmluvné úroky len do doby splatnosti dlhu. V prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru nastáva stav, kedy dlžník nemá ďalej právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať. Teda nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili iba za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. V opačnom prípade by bol založený ústavne nekonformný stav, kde by spotrebiteľ bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia plnenia a veriteľ by naďalej „pohodlne inkasoval“ úroky z úveru. Inými slovami, išlo by o právny stav, kedy by sa fakticky popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku (zosplatenia úveru) a veriteľ by mal právo na úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Naproti tomu spotrebiteľovi by neboli garantované žiadne práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred takouto zmenou. V nadväznosti na uvedené potom podľa názoru súdu úroky z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky neprislúchajú zo zmluvných úrokov do zosplatenia pohľadávky. Nemožno sa domáhať zaplatenia príslušenstva z príslušenstva. Prijatím opačného záveru by mohol veriteľ donekonečna inkasovať príslušenstvo z príslušenstva, teda úroky z úrokov, čo by viedlo k tomu, že priznané príslušenstvo z istiny by už nebolo posudzované ako príslušenstvo pohľadávky, ale ako novovzniknutá, samostatná pohľadávka. Treba mať na pamäti, že splnením hlavného záväzku (alebo jeho zánikom iným spôsobom) zaniká či končí aj akcesorický záväzok, teda aj ten úrokový. Pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Pretože tým, že včas dlžník úroky z istiny nesplatí, dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny).

9. Súd v tomto smere poukazuje na dlhodobu ustálenú rozhodovaciu prax súdov, napríklad i na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 30.6.2015 sp. zn. 6Co/190/2014, v odôvodnení ktorého sa súd zaoberal totožným nárokom. Dospel k rovnakým záverom. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii,

nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým aj obmedzenie obchodovania s nimi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskej právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak, s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, robí absolútne neplatnou. Inak povedané, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a Nariadenia vlády 87/1995 Z.z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednaná dovolával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení občianskeho zákonníka a nariadenia vlády, subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

10. Vzhľadom k uvedenému súd žalobu v zostávajúcej časti predstavujúcej úrok z omeškania z nezaplateného zmluvného úroku z úveru ako nedôvodnú zamietol.

11. O nároku na náhradu trov tohto sporu súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., keď najskôr rozhodol o nároku na ich náhradu podľa úspechu v spore. V danom prípade sa žalobca domáhal žalobou zaplatenia sumy 1 923,58 € (100%), súd žalobe čo do istiny v celom rozsahu vyhovel, úspech žalobcu preto predstavuje 100 %, v tomto rozsahu má voči žalovanej právo na náhradu trov, ktoré mu v tomto spore vznikli. O výške tejto náhrady súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením, v súlade s § 262 ods. 2 CSP. Súd považuje za potrebné poukázať i na to, že neúspech žalobcu sa týkal len príslušenstva príslušenstva uplatnenej peňažnej pohľadávky, preto ho súd do pomeru úspechu/neúspechu nezapočítaval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.